

Školní vzdělávací program školní družiny

při ZŠ Krnov, Janáčkovo náměstí 17, okres Bruntál

příspěvková organizace

Obsah ŠVP školní družiny

- konkrétní cíle vzdělávání
- formy a obsah vzdělávání
- časový plán
- materiální podmínky
- personální podmínky
- ekonomické podmínky
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
- podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- vlastní charakteristika školní družiny
- struktura tematických celků, z nichž vycházejí jednotlivé činnosti - strategie

Cíle vzdělávání:

Sociální a emocionální rozvoj

1. Rozvoj sociálních dovedností: Učit žáky spolupracovat, komunikovat, respektovat se navzájem, řešit konflikty a chápat pravidla společenského chování.
2. Podpora emocionální inteligence: Pomáhat žákům rozpoznávat, pojmenovávat a zvládat své emoce a emoce druhých.
3. Posilování sebevědomí a samostatnosti: Vytvářet prostředí, kde se žáci cítí bezpečně, nebojí se dělat vlastní rozhodnutí a přebírat zodpovědnost.
4. Formování pozitivních vztahů: Podporovat přátelství a budovat dobré vztahy mezi žáky.

Kognitivní rozvoj a tvořivost

1. Podněcování zvědavosti a zájmu o poznání: Aktivitu, které rozšiřují a probouzejí touhu učit se novému.
2. Rozvíjení kreativity a fantazie: Poskytovat prostor pro volnou hru, umělecké činnosti, a další formy tvůrčího vyjádření.
3. Podpora logického myšlení a řešení problémů: Nabízet hry a aktivity, které vyžadují strategické plánování a kritické myšlení.
4. Procvičování dovedností získaných ve škole: Forma her a zábavných aktivit opakovat a upevňovat učivo.

Pohybový a zdravotní rozvoj

1. Podpora zdravého životního stylu: Vést děti k aktivnímu trávení volného času.
2. Rozvíjení motorické dovednosti: Nabízet různorodé pohybové aktivity, které zlepšují koordinaci, obratnost, rychlost a vytrvalost.

Výchova k hodnotám a občanství

1. Posilování úcty k sobě i druhým: Vést žáky k empatii a respektu.
2. Učení odpovědnosti a ohleduplnosti: Vést žáky k šetrnému chování k přírodě.

Formy a obsah:

1. Pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti
/organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru/
2. Příležitostní akce
/výlety, výstavy, pracovní dílny, návštěva kina, divadla, knihovny, víkendové akce a výpravy do přírody/
3. Spontánní aktivity
/každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, hry v rámci ranního pobytu ve školní družině/
4. Možnost odpočinku
individuální relaxační hry, rekreační a poslechové činnosti, klidové činnosti
5. Příprava na vyučování
/vypracování domácích úkolů, didaktické a psychomotorické hry, tematické poznávací vycházky/
Nabídka forem : kreslíme, stavíme, tvoříme, soutěžíme, povídáme si, vymýšlíme, hrajeme si, zpíváme,.....

Časový plán

Školní družina nemá závazné cíle zájmového vzdělávání, ale vychází jen z obecných vzdělávacích cílů stanovených školským zákonem. Není stanovena délka vzdělávání, strategie vzdělávacího procesu ani výstupy či ukazatele hodnocení pro ŠD. Školní družina svými prostředky a metodami, s limitovanými časovými možnostmi působení na žáka, podporuje či rozšiřuje poznatky, které žák získává. ŠVP podporuje jednotlivé výchovné a vzdělávací činitele. Umožňuje promýšlet, plánovat a realizovat množství nových společenských činností, vede k týmové práci, navozuje optimální styl výchovného působení, hodnotí průběh i výsledky práce.

Chod školní družiny po stránce obsahové zajišťuje roční plán školní družiny, který je tvořen spoluprací všech vychovatelů.

Nabídku činností člení do jednotlivých měsíců tak, aby činnosti tematicky odpovídaly např: ročním obdobím, nebo projektům, které si ŠD pro daný rok plánuje.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek už v předškolním vzdělávání. Klíčové kompetence jsou multifunkční a lze je získávat jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení směřuje veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které ve škole i ve školní družině probíhají.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

1. Kompetence k učení: Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých zdrojů, získané poznatky dává do souvislosti a zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
2. Kompetence k řešení problémů: Žák si všímá dění i problémů kolem sebe, promýšlí a plánuje řešení problémů, hledá různé způsoby řešení problémů, rozlišuje správná a chybná řešení, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám, započaté činnosti dokončuje.
3. Kompetence komunikativní: Žák ovládá řeč, své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, zapojuje se do diskuse, nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým.
4. Kompetence sociální a interpersonální: Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky. Rozpozná vhodné a nevhodné chování, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je schopen respektovat jiné, je solidární.
5. Kompetence občanské: Žák si uvědomuje práva svá i druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí. Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí. Váží si tradic a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.
6. Kompetence pracovní: Žák si osvojuje pozitivní vztah k práci, odpovědnost za kvalitu, základní pracovní dovednosti, návyky, používá vhodné nástroje, náradí a pomůcky při práci, vytváří si kladný vztah k práci, ověřuje si teoretické poznatky v praxi. Provádí jednoduché montáže a demontáže stavebnic, učí se používat tradiční i netradiční materiály, snaží se udržovat pořádek při práci, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, snaží se pracovat podle předlohy či slovního návodu.
7. Kompetence k trávení volného času: Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i v individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Materiální podmínky:

1. Bezpečnost prostředí.
2. Snadné udržování pořádku a čistoty.
3. Bezhluchost, řádné osvětlení.
4. Dostatek prostoru.
5. Přiměřený, čistý a dobře udržovaný nábytek

Personální podmínky :

/ viz. příloha č.1 /

Všechny vychovatelky a vychovatelé jsou plně kvalifikovaní. Mohou využít nabídky pro další vzdělávací kurzy a semináře. Sledují odbornou literaturu a snaží se poznatky uplatnit při své práci.

Pracovní doba vychovatelek:

/ viz. příloha č. 2 /

Ekonomické podmínky

Ranního provozu školní družiny mohou děti využívat každý den v době od 6:00 hod. do 8:00 hod. za poplatek 100 Kč měsíčně.

Odpolední pobyt dítěte ve školní družině je za úplatu 250,- Kč měsíčně. Rodiče jsou povinni zaplatit školné převodem na účet školy. Provoz ŠD je v odpoledních hodinách do 17:00 hod.

Školné je nutné zaplatit ve dvou předem dohodnutých splátkách na účet školy /pololetně ve výši 1250 Kč nebo na celý školní rok ve výši 2500 Kč /.

Z celkové vybrané částky bude vedením školy poskytnuta ŠD finanční hotovost na zajištění materiálního vybavení pro práci s dětmi ve školní družině, doplnění her a stavebnic pro využití při rekreačních činnostech.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

- režim žáků v družině, dostatek relaxace a aktivního pobytu dané režimem družiny
- zdravé prostředí – teplo, světlo, větrání, čistota, vhodný sedací a pracovní nábytek
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci
- zajištění přechodů žáků do zájmových útvarů ve škole – domluva s vedoucími
- předávání žáků rodičům
- dbát bezpečnosti při pobytu venku
- dbát na bezpečnost při přechodu ze školy do jídelny a zpět
- vhodný stravovací a pitný režim

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Družinu navštěvují nejen běžní žáci, ale také jedinci, kteří vyžadují specifický pedagogický přístup, a proto je nutné toto zájmové vzdělávání přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení nebo znevýhodnění žáka. Do oddělení ŠD mohou být začleněni také žáci ze společensky a kulturně znevýhodněného prostředí. Většina těchto žáků bývá integrována do běžných oddělení školní družiny. Snahou je vytvořit těmto žákům podmínky k rozvoji jeho osobnosti. Je třeba volit přiměřené metody a prostředky, aby žák nebyl izolován nebo vyloučen ze společnosti ostatních. Snažíme se, aby se i tyto děti zapojovaly do činností, které zvládnou. Ostatní děti se jim snaží pomáhat a hlavně vytvořit kolem nich příjemné prostředí. Těmto žákům je potřeba pomoci zvýšenou motivací, věnovat jim více pozornosti, hodnotit kladně i za malé dílčí pokroky v činnosti.

Žáci se znevýhodněním mají být od počátku přijímáni jako ostatní děti.

Je nutné také zvažovat péči o mimořádně nadané či talentované jedince. Pro ně je nutné přichystat nabídku dalších aktivit v soutěžích, kulturních a sportovních aktivitách.

Vlastní charakteristika školní družiny

Na naší škole je v provozu celkem 8 oddělení školní družiny.

Pro jednodušší orientaci rodičů při vyzvedávání dětí jsou jednotlivá oddělení rozdělena barevnými odstíny. Vyzvedávání žáků probíhá přes aplikaci edupage, z důvodu bezpečného předávání dětí rodičům.

Všechna oddělení jsou umístěna na pavilonu B ve třídách, kde probíhá v dopoledních hodinách vyučování. I když jsou všechna oddělení v učebnách, na činnost a práci ve školní družině to vliv nemá. K dispozici máme jednu samostatnou místnost, která je odpoledne určena jen pro potřeby ŠD a je také využita k rannímu provozu. V odpoledních hodinách je využívána na tělovýchovné chvíle, odpočinkové a rekreační činnosti, kdy se vzhledem k počtu dětí jednotlivá oddělení spojují.

Po skončení vyučování děti přechází do šaten a společně s kmenovou vychovatelkou odchází na oběd do školní jídelny, která je vzdálená přibližně 15 minut od školy. Po obědě si každá vychovatelka organizuje činnost podle celoročního plánu ŠD individuálně. Určují si témata a činnosti, které odpovídají věkové skupině dětí daného oddělení. Po obědě následují většinou rekreační a odpočinkové činnosti, které lze za příznivého počasí provádět venku /využíváme zatravněných ploch v okolí školy, školní hřiště i tělocvičnu/.

Vychovatelé využívají činnosti jako náměty podle tematických celků. Jednotlivé činnosti a zaměstnání vychovatelky nejen plánují, uskutečňují a hodnotí, ale také sledují, které kompetence žáci získávají, nebo které byly rozvíjeny.

Každá učebna je vybavena kobercem a skříněmi, kde jsou uloženy hry, stavebnice, časopisy, knihy a veškeré pomůcky potřebné pro činnost ve školní družině. Po domluvě s třídní učitelkou má každé oddělení vymezený prostor, kde mohou děti vystavovat své práce vytvořené během pobytu ve ŠD. Ve všech učebnách je možno využít interaktivní tabule.

Každý měsíc navštěvujeme filmové představení v kině Mír, kde se děti seznamují s kreslenými a hranými filmy přizpůsobené jejich věku. Zároveň si procvičují zásady slušného chování na veřejnosti. Všechna oddělení pravidelně navštěvují pobočku Městské knihovny na

Jiráskově ulici, kde si děti půjčují své oblíbené knihy a po domluvě vychovatelky s paní knihovnicí, je pro děti připravena beseda na určité téma nebo hádankové odpoledne. Během školního roku pořádáme celodružinové akce a víkendové turistické polodenní nebo celodenní poznávací výlety, kterých se mohou zúčastnit i rodiče dětí. Za rok tak s dětmi poznáme řadu míst v blízkém i vzdálenějším okolí. Zájmovou činnost dále rozvíjíme v odpoledních kroužcích, do kterých se mohou děti přihlásit. Kroužky v rámci ŠD jsou bezplatné. Během celého školního roku připravujeme a pořádáme pro děti různá zábavná odpoledne se znalostními soutěžemi, kde si mohou ověřit své vědomosti a dovednosti získané během celého vzdělávacího procesu ve škole i ve školní družině. Dále připravujeme a pořádáme různé aktivity zaměřené na sport, turistiku, přírodu a seznamování s regionem a jeho okolím. V zimě dětem nabízíme 5- ti denní výjezdový lyžařský kurz. Využíváme i spolupráce s SVC Krnov, SPgŠ a SZŠ Krnov a Klubíkem Dino. Dětství v pohybu – Trenéři do ŠD – aktivní spolupráce.

Zájmové útvary:

/ viz: příloha č. 3 /

Strategie výchovné práce

požadavek pedagogické nabídky volného času
požadavek dobrovolnosti
požadavek zajímavosti a zájmovosti
požadavek citovosti a citlivosti – přinášet kladné emoce, objevování nových obzorů
požadavek aktivity – podílet se na tvorbě a přípravě činnosti, realizaci a hodnocení
požadavek prostoru k seberealizaci – radost žáků, objevuje sám sebe, je-li kladně
hodnocen vytváří sociální kontakty

Struktura tematických celků, z nichž vycházejí jednotlivé činnosti

Program ŠD volně navazuje na předchozí výchovnou činnost v mateřské škole a na vzdělávací program základní školy. Cílem je především upevňování základních dovedností a návyků a využití volného času. Motivujeme děti k tvořivosti, k řešení problémů, k vzájemné spolupráci, k respektování práce a úspěchů vlastních i druhých. Vedeme děti k péči o fyzické i duševní zdraví. V rámci možností pomáháme dále rozvíjet schopnosti a dovednosti již osvojené. Kromě činnosti rekreační, odpočinkové a přípravy na vyučování se zaměřujeme na tyto oblasti:

1. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Tuto oblast dále členíme do pěti tematických okruhů.

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

2. UMĚNÍ A KULTURA

3. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

4. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE